

Розробник:

Волинець Катерина Іванівна, кандидат педагогічних наук, доцент; професор кафедри дошкільної освіти

Викладачі:

Волинець Катерина Іванівна, кандидат педагогічних наук, доцент; професор кафедри дошкільної освіти

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри дошкільної освіти

Протокол від 9 січня 2019 р., протокол №8

Завідувач кафедри А. Бєєв Г.В. Беленька

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/ наукової) програми (керівником проектної групи) 012.00.01 Дошкільна освіта
(назва освітньої програми)

22.01.2019 р.

Гарант освітньої (професійної/ наукової) програми
(керівник проектної групи) А. Бєєв (Г.В.Беленька)

Робочу програму перевірено

23.01.2019 р

Заступник директора М.А. Машовець М.А. Машовець

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р.
протокол № __

(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р.
протокол № __

(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р.
протокол № __

(підпис) (ПІБ)

1. Опис робочої навчальної дисципліни «Організація і управління в дошкільній освіті». Змістовий модуль «Управління фінансово-економічною діяльністю»

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/ годин	10/300год.	
Курс	5 курс	5 курс
Семестр	10	10
Кількість змістових модулів з розподілом:	20	
Обсяг кредитів	3	
Обсяг годин, в тому числі:	90	
Аудиторні	116((лекцій - 64, практичних – 4, семінарських – 48)	
Модульний контроль	20	
Семестровий контроль	30	
Самостійна робота	134	
Форма семестрового контролю	Екзамен	залік
Змістовий модуль «Управління фінансово-економічною діяльністю»		
Курс	5	5
Семестр	10	10
Обсяг кредитів	2	2
Обсяг годин, в тому числі:	60	60
Аудиторні	24	8
Модульний контроль	4	-
Семестровий контроль	10	-
Самостійна робота	22	52
Форма семестрового контролю	-	-

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Завдання навчальної дисципліни: підготувати фахівців з дошкільної освіти, здатних на творчому рівні розв'язувати професійні задачі

управлінського, інформаційно-технологічного, фінансово-економічного та освітнього характеру, у якого б були сформовані наступні компетентності:

Загальні компетентності:

- ЗК-1. Здатність діяти соціально відповідально;
- ЗК-3. Здатність працювати в команді.
- ЗК-7. Здатність до планування, складання прогнозів і передбачення наслідків своїх дій; здатність до управління якістю роботи, що виконується.

Фахові компетентності спеціальності:

- ФК-1. Здатність здійснювати прогностичні, планувально-організаційні функції в управлінні закладом дошкільної освіти (ЗДО).
- ФК-3. Здатність здійснювати методичний супровід освітньої діяльності ЗДО.
- ФК-5. Здатність здійснювати моніторингову діяльність в управлінні ЗДО.
- ФК-9. Здатність до здійснення контролю за діяльністю ЗДО, проведення атестації ЗДО.
- ФК-10. Здатність здійснювати організаційнофінансове планування, а також управління та контроль за фінансово-господарською діяльністю ЗДО в районі (місті).

3. Результати навчання за дисципліною

ПРН-1. Діяти соціально відповідально, реалізовувати освітні реформи

ПРН-2. Знати нормативно-правові документи, що регламентують діяльність ЗДО; напрями діяльності

(адміністративна, методична, контролююча, проектна, освітня, виховна, фінансово-господарська тощо) директора (завідувача) ЗДО, його функціональні обов'язки; права і обов'язки суб'єктів освітнього процесу ЗДО; обсяг і функції роботи вихователя та інших працівників ЗДО; принципи адміністрування

та управління; умови і передумови функціонування ЗДО.

ПРН-3. Знати джерела фінансування, кошторис доходів та видатків як основний плановофінансовий документ, його структуру, принципи

фінансування, показники та контрольні цифри для складання кошторису.
Керуватися правилами ведення та зберігання фінансової документації.

ПРН-4. Здійснювати моніторингову діяльність у галузі дошкільної освіти.

ПРН-7. Забезпечувати організацію освітнього процесу ЗДО з урахуванням принципів дошкільної дидактики.

ПРН-8. Здійснювати адміністративноуправлінську діяльність директора (завідувача) ЗДО.

ПРН-9. Здійснювати партнерську взаємодію з різними соціальними інститутами, педагогічний патронаж.

ПРН-11. Проводити інспектування, атестацію, експертизу ЗДО, складати робочу програму та акт атестаційної експертизи, готувати мотивований висновок щодо атестації ЗДО.

ПРН-15. Попереджувати та вирішувати конфліктні ситуації в процесі управління ЗДО.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль I							
Управління фінансовими ресурсами закладів освіти в ринкових умовах							
Тема 1. Механізм, технології прийняття управлінських рішень з питань фінансово-економічної діяльності закладу освіти. Критерії оцінки ефективності управлінських рішень	8	2	2				4

Тема 2. Бюджетна система України. Бюджет як основне джерело фінансування закладів освіти	8	2	2				4
Тема 3. Кошторис закладу освіти як основа для отримання доходів та здійснення видатків закладом освіти	7	2	2				3
Модульний контроль	2						
Разом	25	6	6				11
Змістовий модуль II Фінансове забезпечення закладів освіти в ринкових умовах							
Тема 4. Управління фінансами закладу освіти	8	2	2				4
Тема 5. Заробітна плата та її організація в закладах освіти	8	2	2				4
Тема 6. Ресурсне забезпечення функціонування закладів освіти Організація додаткових освітніх послуг	7	2	2				3
Модульний контроль	2						
Разом	25	6	6				11
Підготовка та проходження контрольних заходів	10						
Усього	60	12	12				22

Тематичний план для заочної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього го	Розподіл годин між видами робіт	
		Аудиторна	С
			з

		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль I. Управління фінансовими ресурсами закладів освіти в ринкових умовах							
Тема 1. Механізм, технології прийняття управлінських рішень з питань фінансово-економічної діяльності закладу освіти. Критерії оцінки ефективності управлінських рішень	9						9
Тема 2. Бюджетна система України. Бюджет як основне джерело фінансування закладів освіти	12	2	2				8
Тема 3. Кошторис закладу освіти як основа для отримання доходів та здійснення видатків закладом освіти	9						9
Разом	30	2	2				26
Змістовий модуль II Фінансове забезпечення закладів освіти в ринкових умовах							
Тема 4. Управління фінансами навчального закладу	10	2					8
Тема 5. Заробітна плата та її організація в закладах освіти	10		2				8
Тема 6. Ресурсне забезпечення функціонування закладів освіти. Організація додаткових освітніх послуг	10						10
Разом	30	2	2				26

Усього	60	4	4				52
--------	----	---	---	--	--	--	----

**5. Програма
змістового модуля «Управління фінансово-економічною діяльністю»**

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I

**Управління фінансовими ресурсами закладів освіти в
ринкових умовах**

**Лекція 1. Механізм, технології прийняття управлінських рішень з
питань фінансово-економічної діяльності закладу освіти. Критерії оцінки
ефективності управлінських рішень**

Визначення понять «рішення» та «управлінське рішення». Класифікація управлінських рішень. Вимоги до управлінського рішення. Методи прийняття рішень. Вимоги до управлінського рішення з питань фінансово-економічної діяльності. Процедура прийняття управлінського рішення. Вимоги до технології прийняття рішень. Ієрархія в прийнятті рішень. Механізм прийняття управлінських рішень.

Основні поняття теми: рішення, управлінське рішення, фінансово-економічна діяльність, технології прийняття рішень.

Семінарське заняття 1. Механізм, технології та критерії прийняття управлінських рішень з питань фінансово-економічної діяльності ЗДО.

Рекомендована література:

Основна:

Додаткова:

**Лекція 2. Бюджетна система України. Бюджет як основне джерело
фінансування закладів освіти**

Бюджетна система України. Методи та форми фінансового механізму системи освіти. Поняття фінансового механізму та фінансування закладів освіти. Законодавча і нормативна база функціонування бюджетної системи: Конституція України; повноваження Верховної Ради України; повноваження

Президента України; повноваження Кабінету Міністрів та інших органів виконавчої влади; повноваження органів місцевого самоврядування. Джерела фінансування дошкільного навчального закладу. Основні принципи та порядок фінансування бюджетних установ: облік фінансування через органи Державного казначейства; поняття бюджетної класифікації та її структура. Склад і класифікація видатків. Особливості управління фінансовими ресурсами в ЗДО.

Основні поняття теми: бюджет, законодавча база, нормативна база, джерела фінансування, принципи та порядок фінансування бюджетних установ, бюджетна класифікація.

Семінарське заняття 2. Бюджет як основне джерело фінансування ЗДО

Рекомендована література:

Основна:

Додаткова:

Лекція 3. Кошторис закладу освіти як основа для отримання доходів та здійснення видатків закладом освіти

Кошторис доходів та видатків - основний планово-фінансовий документ дошкільного навчального закладу. Структура кошторису. Принципи кошторисного фінансування. Показники та контрольні цифри для складання кошторису. Завдання обліку коштів спеціального фонду: сум за дорученнями, депозитних сум та інших бюджетних надходжень. Розрахунки та обґрунтування витрат за різними статтями кошторису. Складання проектів кошторисів: розгляд і затвердження кошторисів; внесення змін до кошторисів.

Основні поняття теми: кошторис, статті кошторису, структура кошторису, показники та контрольні цифри, депозит.

Семінарське заняття 3. Кошторис як основа для отримання доходів та здійснення видатків ЗДО

Рекомендована література:

Основна:

Додаткова:

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

Фінансове забезпечення закладів освіти в ринкових умовах

Лекція 4. Управління фінансами закладу освіти

Основні принципи адміністративного управління: розподіл праці, авторитет, дисципліна, єдність керівництва та управління, підпорядкування особистих інтересів загальному благу, винагорода, ієрархія, централізація, порядок, справедливість, стабільність кадрів, ініціатива, дотримання етичних норм. Управління фінансами ЗДО. Типові штатні нормативи. Структура керівництва закладом освіти та її типи. Організаційна побудова бухгалтерії як окремої ділянки закладу освіти. Вимоги до головного бухгалтера закладу освіти.

Основні поняття теми: система державних органів управління, навчальний заклад, заклад дошкільної освіти, форми власності, вид навчального закладу.

Семінарське заняття 4. Управління фінансами ЗДО

Рекомендована література

Основна: 1, 2, 6

Додаткова: 1, 3, 6

:

Лекція 5. Заробітна плата та її організація в закладах освіти

Економічна сутність заробітної плати в закладах освіти та завдання обліку. Класифікація працівників. Облік чисельності працівників та використання робочого часу. Форми оплати праці в закладах освіти. Облік розрахунків з оплати праці. Порядок використання та обліку коштів спеціального фонду: власні кошти закладу освіти, їх склад та призначення. Завдання обліку коштів спеціального фонду; облік спеціальних коштів; облік сум за дорученнями; облік інших власних надходжень.

Основні поняття теми: заробітна плата, облік робочого часу, спеціальний фонд, власні кошти закладу освіти.

Семінарське заняття 5. Заробітна плата та її організація в ЗДО.

Рекомендована література:

Основна:

Додаткова:

Лекція 6. Ресурсне забезпечення функціонування закладів освіти. Організація додаткових освітніх послуг

Власність та її форми в системі економічних відносин. Характеристика, класифікація та оцінка основних засобів закладів освіти. Завдання обліку основних засобів навчальних закладів. Облік наявності та надходження основних засобів: безоплатне отримання основних засобів; оприбуткування виявлених під час інвентаризації залишків. Облік зносу та ремонту основних засобів. Облік вибуття основних засобів. Звітність навчальних закладів: поняття про звітність закладу; види звітності; порядок складання балансу.

Нормативно-правові документи, що визначають порядок надання платних послуг закладами освіти. Порядок внесення батьківської плати в ЗДО. Оформлення правових відносин між дошкільним навчальним закладом і батьками. Поняття гранично допустимого навантаження на дітей. Контроль за додержанням нормативних вимог, гарантії якості надання послуги.

Основні поняття теми: основні засоби закладів освіти, баланс, оприбуткування, інвентаризація, освітні послуги, додаткові освітні послуги, правові відносини, гранично допустиме навантаження на дітей.

Семінарське заняття 6. Організація додаткових освітніх послуг ЗДО

Рекомендована література:

Основна:

Додаткова:

Плани семінарських занять

Змістовий модуль I

Управління фінансовими ресурсами закладів освіти в ринкових умовах

Семінарське заняття 1.

Тема: Механізм, технології прийняття управлінських рішень з питань фінансово-економічної діяльності ЗДО. Критерії оцінки ефективності управлінських рішень ЗДО

План заняття:

Завдання для студентів:

- 1 Опрацювати основні законодавчі та нормативно-правові акти щодо механізму, технологій та критеріїв прийняття управлінських рішень з питань фінансово-економічної діяльності ЗДО
- 2.Розробити проект прийняття одного з управлінських рішень в ЗДО (тема - за вибором студента).

I.Теоретична частина.

Питання для обговорення.

1. Управлінське рішення та етапи його розробки.
- 2.Управлінська ситуація: класифікація, елементи.
3. Роль і функції рішень у процесі управління.
4. Наукові підходи до розроблення управлінських рішень.
5. Методи прийняття управлінських рішень.

II.Практична частина.

- 1.Перевірка виконання самостійної роботи.

Семінарське заняття 2.

Тема: Бюджет як основне джерело фінансування ЗДО

План заняття:

Завдання для студентів:

1 Опрацювати основні законодавчі та нормативно-правові акти, що регламентують фінансову систему України.

2. Розробити текст виступу директора ЗДО перед перед трудовим колективом щодо виконання бюджету закладу за минулий рік.

I.Теоретична частина.

Питання для обговорення.

1. Конституція України – головний законодавчий документ, на якому будується фінансова система України.
2. Основні принципи та порядок фінансування закладів освіти.
3. Поняття фінансового механізму та його структури.
4. Сутність фінансових методів: фінансового планування та прогнозування.
3. Поняття бюджетної класифікації та охарактеристика її структури.

II. Практична частина.

Підготовка студентами каталогу публікацій на допомогу вихователям про особливості управління фінансовими ресурсами в ЗДО, складеного на підставі опрацювання статей у фахових періодичних виданнях.

Семінарське заняття № 3

**Тема: Кошторис як основа для отримання доходів та здійснення
видатків ЗДО**

План заняття:

Завдання для студентів:

1. Опрацювати нормативно-правові документи про кошторисне фінансування закладів освіти.
2. На підставі опрацювання нормативних документів та статей у фахових періодичних виданнях скласти проект кошторису витрат ЗДО на рік.

План заняття.

1. Теоретична частина.

Питання для обговорення.

1. Кошторис навчального закладу, його види та складові.
2. Принципи кошторисного фінансування.
3. Розрахунки та обґрунтування витрат за різними статтями кошторису ЗДО.
4. План асигнувань навчального закладу

II. Практична частина.

1.Перевірка виконання самостійної роботи.

Змістовий модуль II

Фінансове забезпечення закладів освіти в ринкових умовах

Семінарське заняття №4

Тема: Управління фінансами ЗДО

План заняття:

Завдання для студентів:

- 1 Опрацювати нормативно-правові документи про діяльність ЗДО в умовах децентралізації
2. Розрахувати чисельність штатних працівників ЗДО, який розташований у місті, налічує одну групу дітей віком до одного року, дві групи дітей віком від одного до трьох років , три групи дітей від трьох до шести років. Всі групи з режимом роботи 5 днів. Тривалість перебування в групі дітей віком до одного року 4 години. Інші – 9 годин.

I.Теоретична частина.

Питання для обговорення.

- 1.ЗДО в умовах децентралізації фінансово-господарської діяльності .
2. Основні принципи адміністративного управління..
3. Штатний розпис ЗДО, вимоги до його формування.
4. Взаємодія ЗДО з органами управління та державними фондами.

II.Практична частина.

Перевірка виконання самостійної роботи.

III. Навчальна дискусія.

Семінарське заняття №5

Тема:Заробітна плата та її організація в ЗДО

План заняття.

Завдання для студентів:

- 1 Опрацювати нормативно-правові документи, які регламентують оплату праці в Україні та закладах освіти як бюджетних установах.

2 Підібрати статті з підручників та фахових періодичних видань про **оплату** праці працівників ЗДО

I. Теоретична частина.

Питання для обговорення.

1. Фонд оплати праці ЗДО, її складові та процес формування та функції.
2. Штатний розпис: визначення поняття, формування штатного розпису, затвердження, контроль за виконанням.
3. Тарифікаційний список – основний документ для складання штатного розпису; формування, затвердження, зміни до нього.
4. Трудовий договір: форми трудового договору, терміни призначення працівників, умови забезпечення виконання трудового договору.
5. Форми оплати праці в закладах освіти.

II. Практична частина

Перевірка виконання самостійної роботи.

Семінарське заняття №6

Тема: Організація додаткових освітніх послуг в ЗДО

План заняття.

Завдання для студентів:

1. Опрацювати нормативно-правові документи, які регламентують ресурсне забезпечення функціонування закладів освіти та організацію додаткових освітніх послуг
- 2.** Підібрати статті з підручників та фахових періодичних видань про додаткові освітні послуги в дошкільному навчальному закладі.

I. Теоретична частина.

Питання для обговорення.

1. Власність та її форми в системі економічних відносин.
2. Характеристика, класифікація та оцінка основних засобів ЗДО
3. Інвентаризація основних засобів як контроль за їх обліком, збереженням та використанням в ЗДО.

4. Права, обов'язки та відповідальність осіб, на яких покладена матеріальна відповідальність.

II. Практична частина

1. Перевірка виконання самостійної роботи.
2. Презентація студентами тексту виступу директора ЗДО перед батьками щодо надання додаткових освітніх послуг .

6 Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студентів	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		Кількісні одиниць	Максимальна кількість балів	Кількісні одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	3	3	3	3
Відвідування семінарських занять	1	3	3	3	3
Відвідування практичних занять	1	-	-	-	-
Робота на семінарському занятті	10	3	30	3	30
Робота на практичному занятті	10	-	-	-	-
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	10	-	-	-	-
Виконання завдань для самостійної роботи	5	3	15	3	15
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ	30				
Разом			76		76
Максимальна кількість балів			152		
Розрахунок коефіцієнта			$152 : 100 = 1,52$		

Змістовий модуль з ПМК	$152 : 100 = 1,52$
Студент набрав	138 балів
Розрахунок	$138 : 1,52 = 90,8$
Оцінка за шкалою ECTS	«Відмінно»

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

	Тема самостійної роботи	Критерії оцінювання	Бали
Змістовий модуль I			
1.	Механізм, технології прийняття управлінських рішень з питань фінансово-економічної діяльності закладу освіти. Критерії оцінки ефективності управлінських рішень (4год.)	1. Опрацювання нормативно-правових документів 2. Охарактеризуйте: - метод дискусії як вид групової експертизи до підготовки управлінського рішення. - метод мозкового штурму як спеціальну організацію інтелектуальної діяльності педагогічних працівників ЗДО	2 3
2	Бюджетна система України. Бюджет як основне джерело фінансування закладів освіти (4год.)	1.Опрацювання нормативно-правових документів 2 Розробити - проект прийняття одного з управлінських рішень в ЗДО (тема - за вибором студента). - заходи щодо контролю та регулювання виконання управлінського рішення	2 2 1
3	Кошторис закладу освіти як основа для отримання доходів та здійснення видатків закладом освіти	Охарактеризуйте відмінності фінансування ЗДО у міській та сільській місцевості. Скласти: - бюджетний запит фінансування ЗДО на наступний рік.	3 2
Змістовий модуль II			
4.	Управління фінансами ЗДО (4год.)	1. Опрацювати нормативно-правові документи з теми 2.Розрахувати чисельність штатних працівників ЗДО, який розташований у місті, налічує одну групу дітей віком до одного року, дві групи дітей віком від одного	2 3

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Формою модульного контролю передбачено проведення тестових завдань .

Всього - 25 варіантів по 20 завдань

Правильна відповідь оцінюється в 1 бал

Максимальна кількість балів за правильні відповіді завдань тестів – 20 балів

Орієнтовні тестові завдання

1. *Бюджет - це:*

- а) план формування та використання фінансових ресурсів;
- б) план формування та використання фінансових ресурсів для забезпечення завдань і функцій, які здійснюються органами державної влади, органами місцевого самоврядування протягом поточного бюджетного періоду;
- в) план формування та використання фінансових ресурсів для забезпечення завдань і функцій, які здійснюються органами державної влади;
- г) план формування та використання фінансових ресурсів для забезпечення завдань і функцій, які здійснюються органами місцевого самоврядування протягом поточного бюджетного періоду;

2. *Фінанси - це:*

- а) система економічних відносин, які склалися в суспільстві між економічними суб'єктами на основі розподілу та перерозподілу валового внутрішнього продукту;
- б) систем» економічних відносин, які склалися в суспільстві між економічними суб'єктами з приводу створення», формування та використання фондів грошових коштів на основі розподілу та перерозподілу валового внутрішнього продукту;
- в) система економічних відносин, які склалися в суспільстві між економічними суб'єктами з приводу створення, формування та використання фондів грошових коштів;
- г) грошові кошти підприємств, організацій, фізичних осіб.

3. *Фінансова система України складається з:*

- а) державних фінансів та фінансів приватних підприємств і корпорацій;
- б) державних фінансів, фінансів приватних підприємств і корпорацій, фінансів населення;
- в) фінансів приватних підприємств і корпорацій, фінансів населення;
- г) державних фінансів.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Окремої форми семестрового контролю для модуля «Управління фінансово-економічною діяльністю не передбачено, проте за результатами опрацювання матеріалів змістового модуля впродовж семестра та виконання видів роботи, передбачених програмою, а саме: відвідування лекцій, семінарських занять, роботи на семінарських заняттях, виконання завдань

самостійної роботи та виконання двох модульних контрольних робіт студент складає іспит навчальної дисципліни «Організація управління в дошкільній освіті».

6.5. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100-90
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	Глибокі ґрунтовні знання фактів, нормативно- правових документів, понять і категорій, вміння творчо мислити, логічно викладати свої думки, бачити шляхи щодо вирішення конкретних практичних завдань фінансово-економічного характеру. Немає фактичних неточностей. Вміння знаходити і наводити аргументи. Робити висновки, спираючись на дані.
«Добре»	Знання фактів, нормативно-правових документів, понять і категорій. Самостійне мислення з елементами творчості. Є окремі незначні помилки та неточності у викладені матеріалу. Вміння робити висновки.
«Задовільно»	Знання фактів, понять і категорій на рівні репродуктивного мислення. Думки, виражено нечітко. Незнання другорядних фактів й основного змісту нормативно-правових документів. Робити недостатньо повні висновки, без аргументації.
«Незадовільно»	Незнання фактів, нормативно-правових актів, понять і категорій. Невміння аналізувати і висловлювати власну думку. Інформація хибна, неточна або не стосується питання. Робить неточні висновки або вони відсутні взагалі.

7. Навчально-методична картка дисципліни

8. Рекомендовані джерела

Основні (базові)

1. Адміністративно-господарська діяльність в ДНЗ / Упор. Т.Г.Чала, Л.А.Швайка. - Х. : Вид.група «Основа», 2008.- 320с.
2. Державне управління у сфері освіти : конспект лекцій з дисциплін нормативної частини магістерської програми за спеціальністю “Державне управління у сфері освіти” / авт. кол. : Н. Г. Протасова, С. В. Крисюк, Т. О. Лукіна та ін. ; за заг. ред. Н. Г. Протасової. – К. : НАДУ, 2012. – 60 с.
3. Інструктивно-методичні матеріали щодо введення документації в дошкільних закладах / за заг. ред. К.Л. Крутій. – Вид. 2-е, доп. і перероб. – Запоріжжя: ТОВ «ЛПС. Лтд», 2003. – 100 с.
4. Керівництво дошкільним навчальним закладом: Інформативно-методичні матеріали на допомогу керівникові дошкільного навчального закладу/ Упор: Н. Майор, Ю. Манилюк, М. Марусинець, О. Тимофєєва. – Тернопіль: Мандрівець, 2008. -168с.
5. Отримали фінансову автономію- сформуєте облікову політику//Практика управління дошкільним закладом. – 2018. -№4 – С. 9-23. .- Спецвипуск.
6. Пшенична Л. В. Управління фінансово економічною діяльністю : навчальнометодичний посібник : навчально-методичний комплекс для магістрів спеціальності 8.18010020 «Управління начальним закладом» / Л. В. Пшенична. – Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. – 264 с.
7. Ткаліч Т.І. Економіка дошкільного навчального закладу: навчально-методичний посібник для студентів ВНЗ спеціальності 012 «Дошкільна освіта» / Т.І.Ткаліч, Д.В.Степанова. - К. : Видавничий Дім «Слово», 2016. - 304 с.

Додаткові:

1. Григораш В.В., Касьянова О.М. та ін. Управління навчальним закладом: Навч.-метод. посіб. у двох частинах. – Х.: «Ранок», I ч. - 2003. -160 с.; II ч. – 2003. – 152 с.
- 2..Мистецтво управління ДНЗ / Л.А.Шик. – Х.: Вид. група «Основа», 2013.- 441с.
- 3.. Проведення інвентаризації у дошкільному навчальному закладі// Практика управління дошкільним закладом.-2013.-№9.- Спецвипуск.
- 4..Робочий час працівників // Практика управління дошкільним закладом.- 2015.-№ 1.- Спецвипуск.
- 5..Складові управлінської діяльності керівника// Практика управління дошкільним закладом.- 2016.- №5.- С.5-25.
- 6..Тарифікуємо працівників закладів освіти// Практика управління дошкільним закладом.—2018. - №4. – С.23-25.
7. Штатний розпис дошкільного навчального закладу // Практика управління дошкільним закладом.-2012.-№ 6.- Спецвипуск.

9. Додаткові ресурси

1. Матеріали сайту Міністерства освіти і науки України <https://mon.gov.ua/ua/tag/doshkilna-osvita>
2. Матеріали сайту Інституту модернізації змісту освіти МОН України <https://imzo.gov.ua/>
3. Матеріали сайту Асоціації працівників дошкільної освіти України <http://www.doshkillia.ua/>
4. Матеріали сайту Департаменту освіти і науки м.Києва <http://don.kievcity.gov.ua/>
- 5.Електронний репозиторій публікацій професорсько-викладацького колективу Київського університету імені Бориса Грінченка <http://elibrary.kubg.edu.ua/>
6. Матеріали сайту Інституту післядипломної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка <http://ippo.kubg.edu.ua/>
7. Матеріали сайту <https://shop.mcfrr.ua/catalog/osvita/vmdz/>